

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

99. PLENÁRIS ÜLÉS – 2013. JANUÁR 31.–FEBRUÁR 1.

A Régiók Bizottsága véleménye – Az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok alapszabályáról és finanszírozásáról

(2013/C 62/15)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- meggyőződéssel hangoztatja, hogy a javaslat az egyik módja lehet az Európa-szerte zajló, nemzeti kereteken túllépő vitafolyamatok megkönnyítésének és az európai nyilvánosság kialakításának;
- támogatja, hogy az európai jogi státusz megszerzésének alapfeltétele a kormányzásra, elszámoltathatóságra és átláthatóságra vonatkozó szigorú normák tiszteletben tartása legyen;
- helyesli, hogy amikor a politikai pártok és a hozzájuk kapcsolódó alapítványok az Európai Parlamentnél kérelmezhetik európai politikai pártként és alapítványként való bejegyzésüket, akkor képviseltek számbavételekor az európai és a nemzeti szint mellett a regionális parlamenti politikai szint is megjelenik a rendeletben;
- kéri a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy az RB-t vonják be ebbe az EU alapértékek tiszteletben tartását ellenőrző folyamatba;
- elfogadhatónak tartja az uniós finanszírozás tervezett felosztását, de megfontolásra ajánlja, hogy a felosztásnál az RB-ben való képviselői arányokat is figyelembe lehetne venni;
- azt javasolja, hogy népszavazási kampányok, vagy európai szintű népi kezdeményezések esetében igénybe lehessen venni uniós finanszírozást.

Előadó	SÉRTŐ-RADICS István (HU/ALDE), Uszka polgármestere
Referenciaszöveg	Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok alapszabályáról és finanszírozásáról COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD)

A Régiók Bizottsága véleménye: Az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok alapszabályáról és finanszírozásáról

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí az Európai Bizottság 2012. szeptember 12-én kiadott európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó tervezetét az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok alapszabályáról és finanszírozásáról, mely felváltja és hatályon kívül helyezi a politikai pártokat és alapítványokat eddig szabályozó 2004/2003/EK rendeletet;

2. politikai frakciókra való tagoltsága végett is hozzá kíván járulni ezen jogalkotási javaslat végső kialakításához, amely – egyéb erői mellett – helyi és regionális szinten fokozottabban ráirányíthatja a figyelmet az európai politikai döntésekre és az RB tagok részvételére ebben a döntéshozatali folyamatban;

3. megerősíti elkötelezettségét az uniós polgárság népszerűsítése⁽¹⁾ és az uniós polgárságra való nevelés fontossága mellett,⁽²⁾ melyet a közelmúltban több véleményében is részletesen kifejtett;

4. ismételten kiemelten hangsúlyozza, hogy az RB elkötelezett az uniós polgárság és az uniós polgári jogok, köztük a választói jogok előmozdítása mellett. Az RB a polgárok európai évének keretében 2013-ban erre a témára fog összpontosítani;⁽³⁾

5. aláhúzza annak fontosságát, hogy az uniós polgárság a polgároknak az európai integráció folyamatába való bevonása révén közrejátszik az európai demokrácia megeremtésének elősegítésében. Következésképpen az európai képvisleti demokrácia virágzása az Európai Unió polgárainak érdeke. Az európai szintű jogalkotási folyamatban a valóban nemzetek feletti európai politikai pártok és politikai alapítványok kulcsszerepet játszanak a polgárok véleményének európai szintű kifejezésében;

6. meggyőződéssel hangoztatja, hogy a javaslat az egyik módja lehet az Európa-szerte zajló, nemzeti kereteken túllépő vitafolyamatok megkönnyítésének és az európai nyilvánosság kialakításának, emellett hozzájárulhat a polgárok európai

választások iránti érdeklődésének és az azokon való részvételének a növeléséhez, valamint az Európai Unió demokratikus legitimitációjának megerősítéséhez;

7. egyetért a rendelet átfogó céljaival, azaz az európai politikai pártok és alapítványok láthatóságának, elismertségének, hatékonyságának, átláthatóságának és elszámoltathatóságának növelésével;

8. abszolút szükségesnek tartja az európai politikai pártok és európai politikai alapítványok szorosabb összekapcsolását, és egyetért azzal, hogy bármely európai politikai párthoz csak egy európai politikai alapítvány kapcsolódhasson hivatalosan;

Bejegyzés és ellenőrzés

9. a politikailag egységesülő Európa felé tett lépésnek tekinti az egységes európai alapszabályt, mely lehetővé teszi, hogy a szerveződéseket európai politikai pártként vagy európai politikai alapítványként jegyezzék be, és ezáltal az uniós jogon alapuló jogi státuszt nyerjenek, tehát függetlenné váljanak az eddig rájuk alkalmazott tagállami jogi formák sokféleségétől. Megjegyzi azonban: az, hogy a jelenlegi tervezet betölti-e ezt a szerepet, az a tagállamok általi megfelelő végrehajtáson múlik;

10. kiemeli, hogy az Európai Bizottság által javasolt alapszabálykeret épít a nemzeti szinteken bejegyzett, jelenleg is létező, nagy elismertséggel bíró pártok, pártszövetségek és alapítványok működési tapasztalataira, a jelen javaslatnak azonban vannak bizonyos korlátai (főleg a független európai jogi státusszal kapcsolatban), amelyek arra utalnak, hogy az európai politikai pártok 2004 óta szerzett tapasztalatait az új alapszabály kidolgozásakor nem vették teljes mértékben figyelembe;

11. hangsúlyozza, hogy az európai politikai pártok és a hozzájuk csatlakozott európai politikai alapítványok számára alapvetően fontos a valódi európai közszféra általi történő kialakítása, hogy bármely tagállamban egyenlő feltételek mellett választhatnak székhelyet, tekintettel sajátos jellegükre és politikai entitásukra;

12. ezért hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a jelen javaslat által bevezetett európai alapszabály figyelembe veszi a nemzeti jogszabályokat. Javasolja ugyanakkor az európai intézményeknek, hogy a jövőben fontolják meg egy teljes körű európai alapszabály kidolgozását;

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

⁽²⁾ CdR 120/2005.

⁽³⁾ R/CdR 1030/2012 pt. 7.

13. támogatja, hogy az európai jogi státusz megszerzésének alapfeltétele a kormányzásra, elszámoltathatóságra és átláthatóságra vonatkozó szigorú normák tiszteletben tartása legyen;

14. fontos lépésnek tekinti, hogy az európai jogi státusz megszerzésének és még inkább megtartásának különös feltételei közé tartozik az EU alapértékeinek maradéktalan tiszteletben tartása. Ez az evidencia ez idáig csatlakozási kritériumként szerepelt a tagjelölt országok számára, de ezen szabályozás a politikai monitoring során vizsgálható és vizsgálandó kritériummá emeli az EU alapértékeit;

15. helyesli, hogy amikor a politikai pártok és a hozzájuk kapcsolódó alapítványok az Európai Parlamentnél kérelmezhetik európai politikai pártként és alapítványként való bejegyzésüket, akkor képviselőik számbavételekor az európai és a nemzeti szint mellett a regionális parlamenti politikai szint is megjelenik a rendeletben, ugyanakkor a tagállamok eltérő strukturái miatt tisztázni szükséges a politikai közép szint mibenlétét (tartomány, régió, grófság, megye, járás);

16. támogatja, hogy az Európai Parlament évente ellenőrizze, hogy az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok megfelelnek-e a rendeletben meghatározott feltételeknek és követelményeknek, valamint külön kérésre az EP megvizsgálhassa, hogy egy párt vagy alapítvány továbbra is tiszteletben tartja-e az Európai Unió alapjául szolgáló értékeket;

17. kéri a Tanácsot és az Európai Parlamentet, hogy az RB-t vonják be ebbe az EU alapértékek tiszteletben tartását ellenőrző folyamatba;

18. javasolja, hogy az RB-t kötelező legyen bevonni az ellenőrzési folyamatba legalább abban az esetben, ha a vizsgálatban érintett párt képviselteti magát az RB-ben;

Finanszírozás

19. emlékeztet arra, hogy a 2013 utáni időszakra vonatkozó új többéves pénzügyi keretről szóló véleményében⁽⁴⁾ az RB kiemelte annak jelentőségét, hogy megfelelő forrásokat biztosítsanak az alapvető jogok, a demokrácia és az európai polgárság kialakítására irányuló erőfeszítésekben való állampolgári részvétel előmozdítására. A valóban nemzetek feletti európai politikai pártok és a hozzájuk kapcsolódó európai politikai alapítványok a nemzeti és az európai szintű politika közötti szakadék áthidalásával fontos szerepet játszhatnak a polgárok véleményének európai szintű artikulálásában;

20. tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottság javaslata különbséget tesz a jogi státusz elnyerésének és a finanszírozásra való jogosultságnak a kritériumai között;

21. egyetért azzal, hogy az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok számára nyújtott uniós finanszírozás forrása továbbra is az Európai Parlament költségvetése;

22. egyetért azzal, hogy az uniós költségvetésből juttatott finanszírozásra való jogosultság előfeltétele az európai politikai pártként vagy európai politikai alapítványként való bejegyzés feltételeinek és követelményeinek teljesítése;

23. elfogadhatónak tartja az uniós finanszírozás tervezett felosztását (15 %-ot egyenlő részekben osztanak el, 85 %-ot pedig abban az arányban, amelyet a pártok képviselői a választott európai parlamenti képviselők között képviselnek), de megfontolásra ajánlja, hogy a felosztásnál az RB-ben való képviselői arányokat is figyelembe lehetne venni;

24. üdvözli, hogy a politikai pártok és alapítványok sajátforrás-gyűjtő képességének fokozása érdekében a jelen javaslat megemeli az évente támogatóként (természetes vagy jogi személy) engedélyezett adományösszeg szintjét a jelenlegi 12 000 EUR összeghatárról legfeljebb 25 000 EUR értékre;

25. támogatja azt az elvet és gyakorlatot, hogy az uniós finanszírozás nem használható fel nemzeti, regionális vagy helyi választások vagy más politikai párt, különösen nemzeti politikai párt vagy jelölt közvetlen vagy közvetett finanszírozására, mivel ez ellentétes lenne a javaslat szupranacionális szellemével;

26. ellenben nem látja okát, hogy az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok saját bevételeik terhére miért nem támogathatnának saját európai pártjükből nemzeti, regionális vagy helyi választásokon induló jelöltek;

27. megérti a javaslat szándékát, hogy az uniós finanszírozás nem használható fel nemzeti, regionális vagy helyi (pl. a Szerződés módosítására irányuló) népszavazási kampányok finanszírozására sem, de felveti annak megfontolását, hogy az európai szintű népszavazási kampányok, vagy európai szintű népi kezdeményezések esetében legyen felhasználható uniós finanszírozás;

Működés a gyakorlatban, helyi és regionális perspektívák

28. meggyőződéssel vallja, hogy az európai politikai pártok működésük során egyre hatékonyabban fogják biztosítani az európai szintű választott tisztségek és egyéb képviselői funkciók tekintetében megnyilvánuló választói akarat kifejezését és továbbítását, valamint közvetlenebb kapcsolatot teremtenek az európai és a helyi/regionális politikai szintek között;

29. nyomatékosítja, hogy a tagállamokban aktív politikai részvételük előfeltételeként az uniós polgárok számára biztosítani kell az információhoz való teljes körű hozzáférést, és kéri tagjait, tegyenek lépéseket annak érdekében, hogy a tagállamok hozzáférést biztosítsanak az információkhoz.⁽⁵⁾ A valóban nemzetek feletti európai politikai pártok léte fontos szerepet tölthetne be ebben a tekintetben is;

⁽⁴⁾ CdR 283/2011.

⁽⁵⁾ CdR 170/2010, 17. pont, ld. még: CdR 355/2010, 37. pont.

30. elismeri, hogy a tényleges európai politikai pártok léte ahhoz vezethet, hogy a jövőben nem saját nemzeti vagy regionális pártjuk, hanem egy európai politikai párt nevében indulnak jelöltek helyi és regionális választásokon, ezáltal az európai és helyi/regionális politika közötti közvetlen kapcsolat így átláthatóbbá válna;

31. támogatja azt a politikai akaratot, hogy az alapszabály és a finanszírozási szabályok még jóval a 2014. évi európai parlamenti választások előtt hatályba lépjenek illetve alkalmazhatók legyenek az európai polgári kezdeményezésekkel kapcsolatos helyi/regionális kampányok európai politikai pártok és európai politikai alapítványok által történő támogatására is;

Szubszidiaritás, arányosság, jobb szabályozás

32. elismeri, hogy a javaslat a szubszidiaritás elvével összhangban állónak tekinthető, mivel az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok alapszabályára és finanszírozására vonatkozó szabályok egyedül uniós szinten állapíthatók meg;

33. rámutat, hogy az EU kialakulóban lévő demokratikus rendszere többszintű felépítésének gyakorlati megnyilvánulása lehetne, ha a szabályozás lehetővé tenné az RB részvételét az európai politikai pártok és az európai politikai alapítványok

ellenőrzési folyamatában, amikor az EU alapértékeinek tiszteletben tartását vizsgálják;

34. elismeri, hogy a javaslatról általánosságban elmondható, hogy összhangban van az arányosság elvével, mivel formája és tartalma nem terjed túl azon a mértéken, amely a kitűzött európai szintű célok eléréséhez szükséges;

35. ellentmondásosnak tartja azt, hogy ugyan a javaslat új európai jogi formát kíván létrehozni mindkét jogalany (pártok és alapítványok) számára, gyakorlati működésük legtöbb aspektusa tekintetében mindkettő továbbra is a székhelyük tagállamának jogrendje által elismert jogi formában funkcionálna a jövőben is;

36. hiányolja a javaslatához kapcsolódó hatásvizsgálatot,

37. elismeri, hogy az Európai Bizottság konzultált az érintett felekkel, és ennek eredményeit beépítette a javaslatba, de a dokumentumból nem egyértelmű, hogy a helyi és regionális szintet bevonták-e ezekbe a konzultációkba;

38. kéri az Európai Parlamentet, hogy a javaslatban szereplő, a következő európai parlamenti választásokat követő harmadik évben esedékes, az alapszabályt és a finanszírozási rendszert érintő értékelési folyamatba a Régiók Bizottságát is vonják be.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

2. cikk (5) bekezdés

Fogalommeghatározások

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(5) „regionális parlament” vagy „regionális közgyűlés”: olyan testület, melynek tagjai regionális választásokon választott képviselők vagy választott közgyűlésnek politikai felelősséggel tartoznak;	(5) „regionális parlament” vagy „regionális közgyűlés”: olyan testület, melynek tagjai <u>regionális a települési és az állami szint közötti középszintű</u> választásokon választott képviselők vagy <u>egy szubnacionális szinten</u> választott közgyűlésnek politikai felelősséggel tartoznak;

Indokolás

A tagállamok választott középszintű testületeinek formája nem egységes, azt nem mindenhol nevezik regionális parlamentnek, regionális közgyűlésnek. Az eltérő struktúrák miatt tisztázni szükséges a politikai középszint mibenlétét (tartomány, régió, grófság, megye, járás stb.). A módosításban javasolt „középszint” átfogóbb és minden tagállamra alkalmazható fogalom, ugyanakkor jól megkülönböztethető a települési választásoktól.

2. módosítás

7. cikk (2) bekezdés

A bejegyzés ellenőrzése

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) Tagjai egynegyedének kérésére, akik legalább három európai parlamenti politikai csoportot képviselnek, az Európai Parlament többségi szavazással határoz arról, hogy az európai politikai pártok esetében a 3. cikk (1) bekezdésének c) pontjában és az európai politikai alapítványok esetében a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában megállapított feltételek továbbra is teljesülnek-e.	(2) Tagjai egynegyedének kérésére, akik legalább három európai parlamenti politikai csoportot képviselnek, az Európai Parlament többségi szavazással határoz arról, hogy az európai politikai pártok esetében a 3. cikk (1) bekezdésének c) pontjában és az európai politikai alapítványok esetében a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában megállapított feltételek továbbra is teljesülnek-e.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p>Határozata előtt az Európai Parlament meghallgatja az érintett európai politikai párt vagy európai politikai alapítvány képviselőit, és felkér egy eminens független személyekből álló bizottságot, hogy ésszerű határidőn belül alkosson véleményt az adott kérdéstről.</p> <p>Ez a bizottság három tagból áll, akik közül egyet az Európai Parlament, egyet a Tanács és egyet a Bizottság jelöl ki az európai parlamenti választásokat követő első európai parlamenti ülés után végtől számított hat hónapon belül. A bizottság titkárságát és finanszírozását az Európai Parlament biztosítja.</p>	<p>Határozata előtt az Európai Parlament meghallgatja az érintett európai politikai párt vagy európai politikai alapítvány képviselőit, és felkér egy eminens független személyekből álló bizottságot, hogy ésszerű határidőn belül alkosson véleményt az adott kérdéstről. <u>Az eljárási folyamatba bevonja a Régiók Bizottságát legalább azokban az esetekben, amikor olyan európai politikai pártot vizsgál, amely a Régiók Bizottságában is képviselteti magát.</u></p> <p>Ez a bizottság három tagból áll, akik közül egyet az Európai Parlament, egyet a Tanács és egyet a Bizottság jelöl ki az európai parlamenti választásokat követő első európai parlamenti ülés után végtől számított hat hónapon belül. A bizottság titkárságát és finanszírozását az Európai Parlament biztosítja.</p>

Indokolás

A bejegyzés feltételei között is szerepel a regionális dimenzió, ezért logikus, hogy az EU alapértékeinek tiszteletben tartását vizsgáló eljárásban a Régiók Bizottsága is szerephez jusson, de legalább abban az esetben, ha az érintett párt képviselteti magát az RB-ben.

3. módosítás

18. cikk új (4) bekezdés

Finanszírozási tilalom

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<p>(4) <u>A finanszírozási tilalom nem terjed ki az európai polgári kezdeményezésekkel kapcsolatos kampányok európai politikai pártok és európai politikai alapítványok által történő támogatására.</u></p>

Indokolás

Az európai politikai pártoknak és az európai politikai alapítványoknak nem kizárólag az európai parlamenti választási kampányokban szükséges megmutatkozniuk és kommunikálniuk az uniós polgárokkal, hanem az európai értékek mentén a választási kampányok közötti időszakokban, például európai szintű polgári kezdeményezések alkalmából is.

Kelt Brüsszelben, 2013. január 31-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Ramón Luis VALCÁRCEL SISO